

29 augusti 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

KFKS 2023-00681

§ 90

Nämndernas uppföljning av strategiarbetet – Ett drogfritt Nacka för unga

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Nacka antog den 21 maj 2018 strategin Ett drogfritt Nacka för unga, som anger mål och riktmärken för ett samhälle fritt från alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT).

Berörda nämnder har följt upp strategiarbetet för år 2022 och har särskilt behandlat resultaten från Stockholmsenkäten, som tas fram av länsstyrelsen i Stockholms län och genomförs vartannat år bland elever i grundskolan åk 9 och i gymnasiets åk 2. Enkäten tar bland annat upp de ungas drogvanor. Nämnderna har också genomfört olika aktiviteter som ett led i strategiarbetet. De samverkar externt med polis, föreningsliv och med civilsamhälle och inom lokala trygg- och säkerhetsnätverk. De har ett gemensamt projekt, Tillsammans för ett drogfritt Nacka för unga, som finansieras av Nackas framtidsfond och som syftar till att minska droganvändningen bland unga genom att samarbeta med föreningslivet och bland annat ge unga en meningsfull fritid med drogfria aktiviteter.

Stadsledningskontoret bedömer att strategiarbetet, liksom tidigare, ger en bra plattform för en positiv samverkan internt och externt. Även om 2022 års Stockholmsenkät visat förhållandevis positiva resultat gällande droganvändningen, behöver det breda förebyggande arbetet som redan pågår bibehållas och fortsätta utvecklas. Vidare anser stadsledningskontoret att även arbetet inom Valfärd skola ska ingå i uppföljningen. Arbetet inom Valfärd samhällsservice inkluderas redan i socialnämndens uppföljning.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret daterad den 16 augusti 2023

Bilaga 1. Protokollsutdrag från fritidsnämnden den 29 mars, inklusive tjänsteskrivelse

Bilaga 2. Protokollsutdrag från kulturnämnden den 23 maj 2023, inklusive tjänsteskrivelse

Bilaga 3. Protokollsutdrag från nämnden för arbete och försörjning den 26 april 2023, inklusive tjänsteskrivelse

Bilaga 4. Protokollsutdrag från socialnämnden den 21 februari 2023, inklusive tjänsteskrivelse

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

29 augusti 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bilaga 5. Protokollsutdrag från utbildningsnämnden den 16 maj 2023, inklusive tjänsteskrivelse

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från stadsledningskontoret – och fann att arbetsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Gunnel Nyman Gräff lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Det framgår av tjänsteskrivelsen att regeringen år 2021 beslutade att utvidga ANDT-strategin att omfatta spel om pengar (spelmissbruk) varför den nu benämns ANDTS-strategin. Någon revidering av Nacka kommuns strategi har ännu inte gjorts. Socialdemokraterna anser att Nacka kommuns strategi bör revideras med anledning av detta. Resultatet från den senaste Stockholmsenkäten (2022) är även oroande. Där framgår att andelen flickor i årskurs 9 i Nacka som någon gång använt narkotika har ökat något jämfört med förra mätningen. Andelen är även något högre i Nacka än i övriga länet. Dessa resultat bör analyseras och ingå i översynen av strategin i syfte att utreda vilka eventuella åtgärder som behövs utifrån analysen.

Vi noterar också att svarsfrekvensen av den utskickade enkäten till kommunens rektorer är avsevärt låg, där endast 15 av 38 besvarade den. Det är i sig problematiskt då det inte ger oss en rättvis bild av hur läget ser ut. Att skolor som valt att svara på enkäten ser positivt på arbetet med ANDT är bra men det visar inte på att det faktiskt fungerar väl i sin helhet. I handlingarna kan vi läsa att användningen av droger ökat, inte minst tillgången till dem. Med detta så anser vi att det är nödvändigt att tillsätta tydliga strategier och riktmärken som alla skolor förväntas följa. Vi behöver ställa ordentliga krav på våra verksamheter likaväl som vi behöver förse dem med resurser. Vi tror dessutom att skolorna i Nacka själva skulle se positivt på detta då det även underlättar deras arbete mot ett drogfritt Nacka, inte minst då tillgången till droger ökat och användningen går ner i åldrarna. Återigen får vi konstatera att skattesänkningar går före våra ungas liv, hälsa och säkerhet.”

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

”Strategin handlar om att motverka användning av alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). För att nå målet tycker vi att det är viktigt att samverka med polis, föreningsliv, skola och med civilsamhället. Vi delar även stadsledningskontoret åsikt att även arbetet inom Valfärd skola ska ingå i uppföljningen.

Vi delar inte tjänsteskrivelsens åsikt att stockholmsenkäten visar förhållandevis positiva resultat utan vill att kommunen antar en nollvision där inget barn eller ungdom ska fara illa pga droger och alkohol i Nacka. Vi måste utreda varför unga i Nacka missbrukar alkohol och narkotika. Det skulle kunna tänkas att den högre genomsnittliga inkomstnivån i Nacka medverkar till att många unga här har mer pengar att köpa berusningsmedel för.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

29 augusti 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Välutbildade föräldrar med hög inkomst är dock också en skyddsfaktor som bland annat bidrar till Nackas goda skolresultat. Även att ungdomen trivs i skolan är en viktig skyddsfaktor. Detta innebär att elever i områden som Fisksätra är ytterligare utsatta. Ännu viktigare blir det då att skolan i dessa områden håller hög kvalitet och i någon mån blir kompensatorisk så att dessa barn och unga inte hamnar på efterkälken jämfört med dem som har med sig bättre förutsättningar.”

Alena Jukic lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

”Vänsterpartiet anser att arbetet mot användning av alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) är ett arbete som behöver vara prioriterat. För att det preventiva arbetet av användning av alkohol, narkotika, dopning och tobak ska vara effektivt behövs ett genomarbetat helhetsgrepp. Vänsterpartiet har tidigare föreslagit att kommunen ska ha en preventionssamordnare som arbetar med dessa frågor för att säkerställa att arbetet prioriteras, effektiviseras och har ett helhetsperspektiv.

Vänsterpartiet ser rapporten från utbildningsnämnden som särskilt oroande då nämnden utifrån sitt ansvarsområde som hemkommun har följt upp strategin Ett drogfritt Nacka för unga. Samtliga rektorer för Nackas kommunala och fristående grund- och gymnasieskolor har uppmanats att besvara utbildningsenhetens enkät om arbetet mot ANDT (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Av de 38 tillfrågade rektorerna svarade endast 15 på enkäten. Det preventiva ANDT arbetet utgår i många andra kommuner just utifrån skolor och att endast 15 skolor besvarat enkäten ger en bristfällig kartläggning av läget i kommunen. Vänsterpartiet ser även här att en preventionssamordnare hade kunnat följa upp och stötta skolorna fortlöpande.

Av utbildningsenhetens rapport framgår det att arbetet även är en ”utmaning för skolorna i och med att tillgången till droger ökat, användningen går ner i åldrarna och det är en mer drogliberal hållning i samhället generellt sett. Det upplevs också som en utmaning att både hitta rätt sätt att påverka ungdomarna på och göra det på ett evidensbaserat sätt. Goda exempel efterlyses av både grund- och gymnasieskolans rektorer.” Vänsterpartiet ser denna input från skolorna som angelägen för arbetet framåt, men också som konkreta exempel på vad just en preventionssamordnare arbetar med.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------